

Kazuistika – komplikace implantace kardiostimulátoru

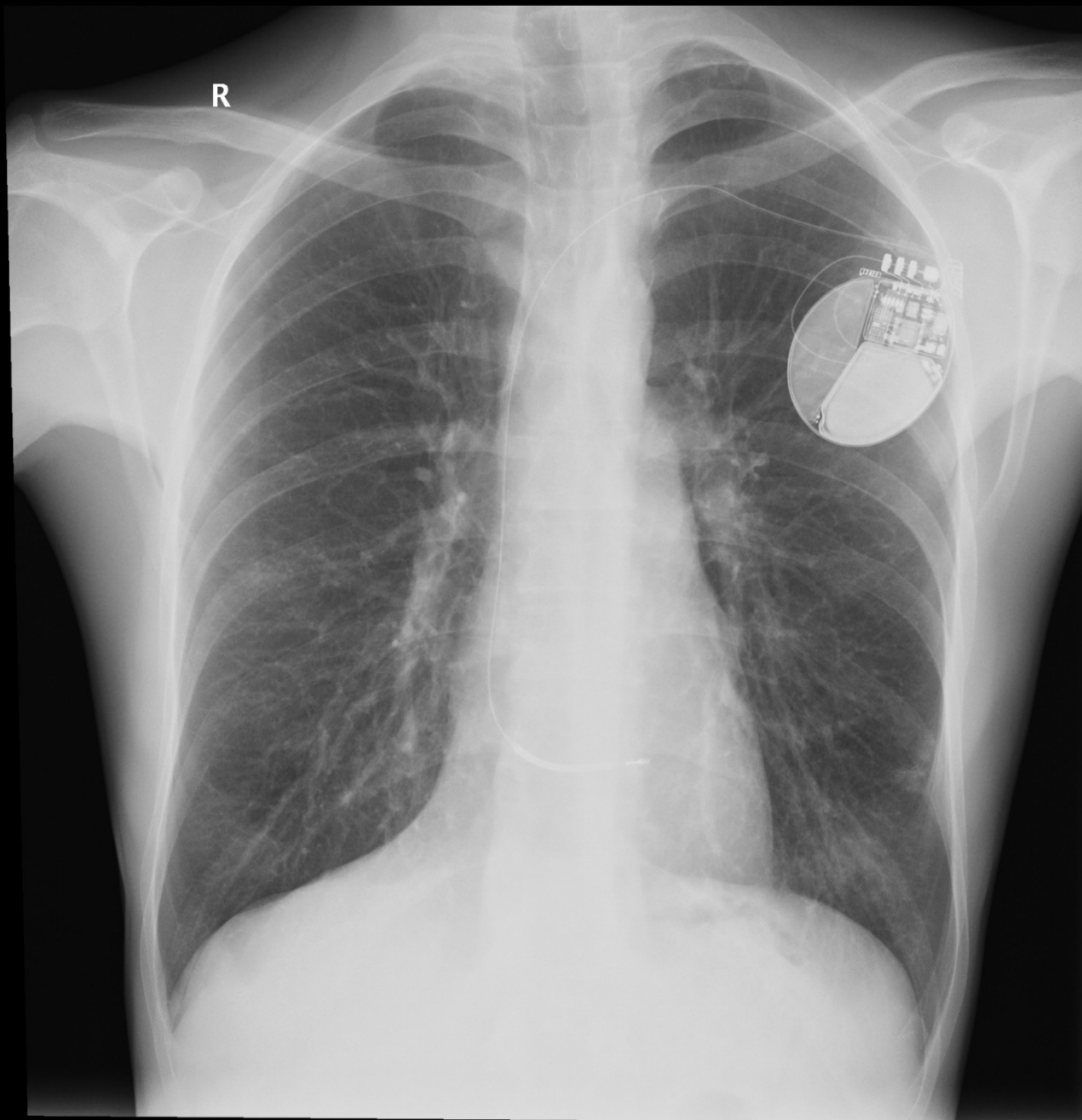
Tomáš Jůza

Klinika radiologie a nukleární medicíny FN Brno a LF MU

Muž 26 let

- S arytmogenní dysplazií pravé komory
- Přichází k výměně ICD (implantabilní kardioverter-defibrilátor)
- Původně ICD zleva se zánětlivými komplikacemi

RTG snímek
hrudníku v
zadopřední
projekci před
reimplantací
ICD
Nyní ICD zleva
s jednou
elektrodou
koncem do
oblasti pravé
komory

Žádanka na kontrolní RTG po reimplantaci

- Prosím o RTG hrudníku - k vyloučení PNO*
pac. dnes po reimplantaci ICD - komplikovaná punkce v.
subclavia l.dx.
Po výkonu pacient observován na JIP IKK - hypotenze, mírná
dušnost

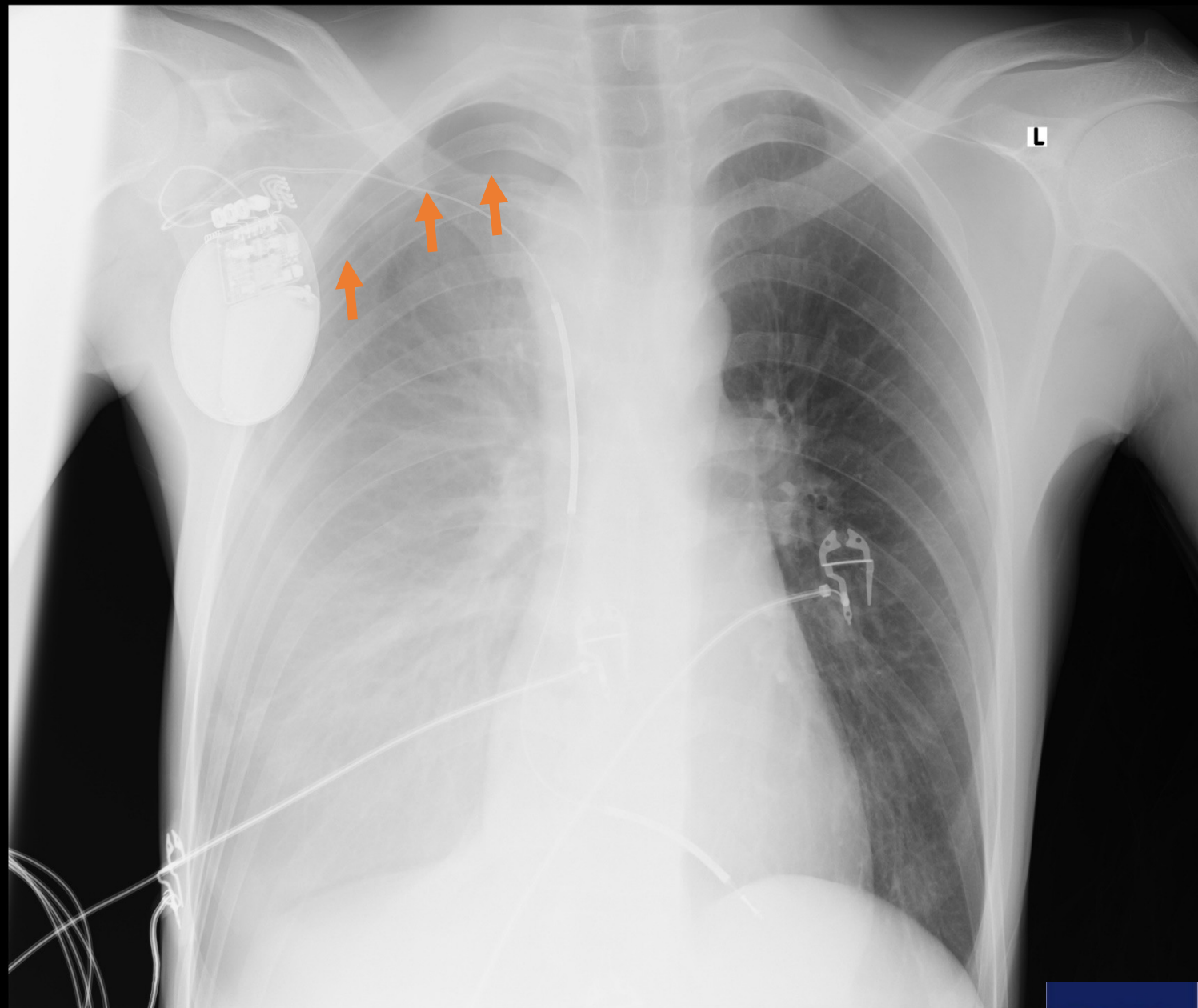
* „PNO,, užívaná zkratka pro pneumothorax

RTG snímek hrudníku v předozadní projekci vleže po reimplantaci ICD
Nyní ICD zprava s jednou elektrodou koncem do oblasti pravé komory

Známky fluidothoraxu vpravo –
asymetrické homogenní závojovité
snížení transparence hemithoraxu
se zneostřenou konturou bránice

Známky pneumothoraxu vpravo –
linie kolabované plíce v horním
plicním poli (viz šipky) od ní
periferněji bez patné plicní kresby

(Stíny EKG elektrod z povrchu)

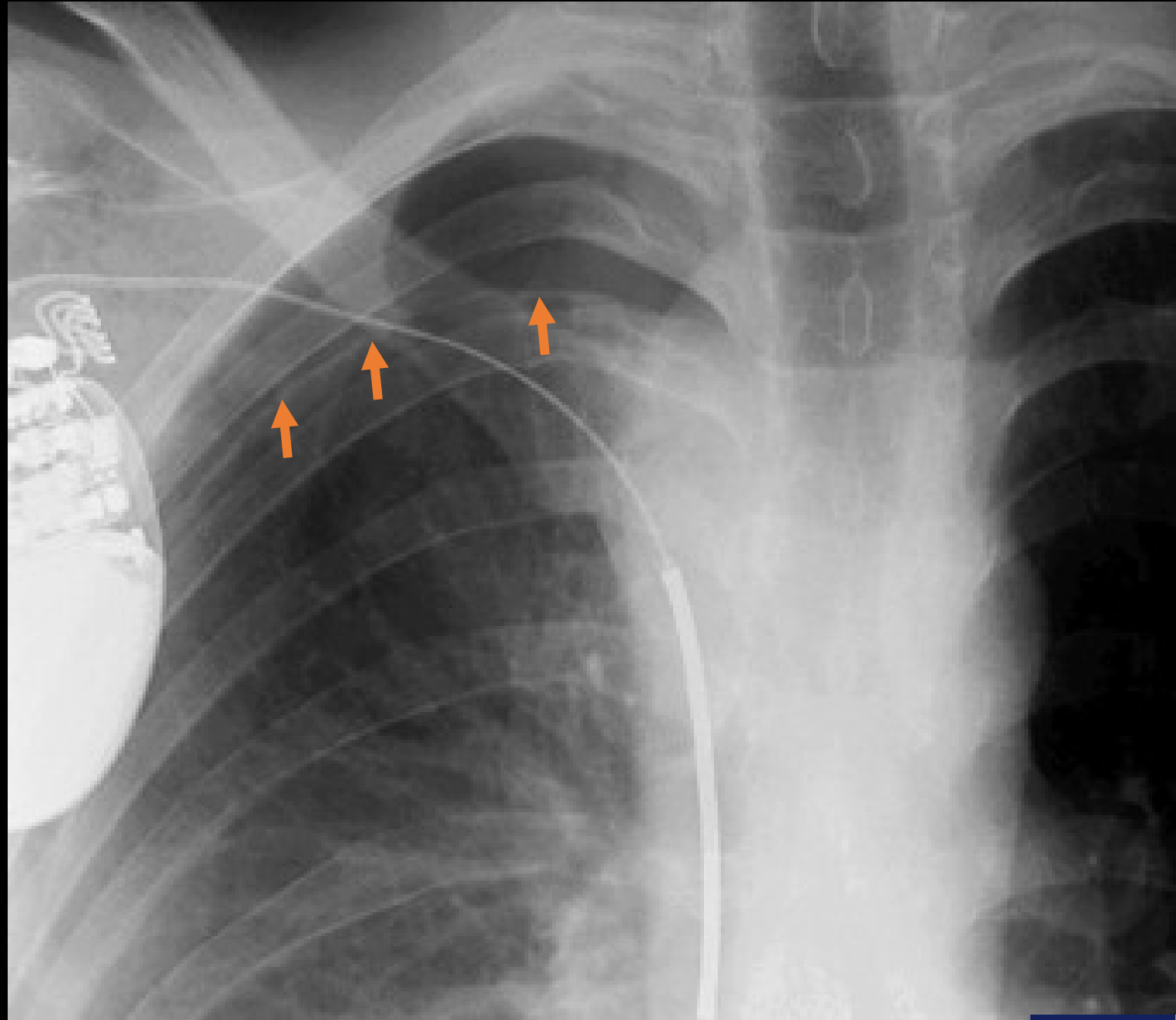

RTG snímek hrudníku v předozadní projekci vleže po reimplantací ICD
Nyní ICD zprava s jednou elektrodou koncem do oblasti pravé komory

Známky fluidothoraxu vpravo –
asymetrické homogenní závojovité
snížení transparence hemithoraxu
se zneostřenou konturou bránice

Známky pneumothoraxu vpravo –
linie kolabované plíce v horním
plicním poli (viz šipky) od ní
periferněji bez patné plicní kresby

(Stíny EKG elektrod z povrchu)

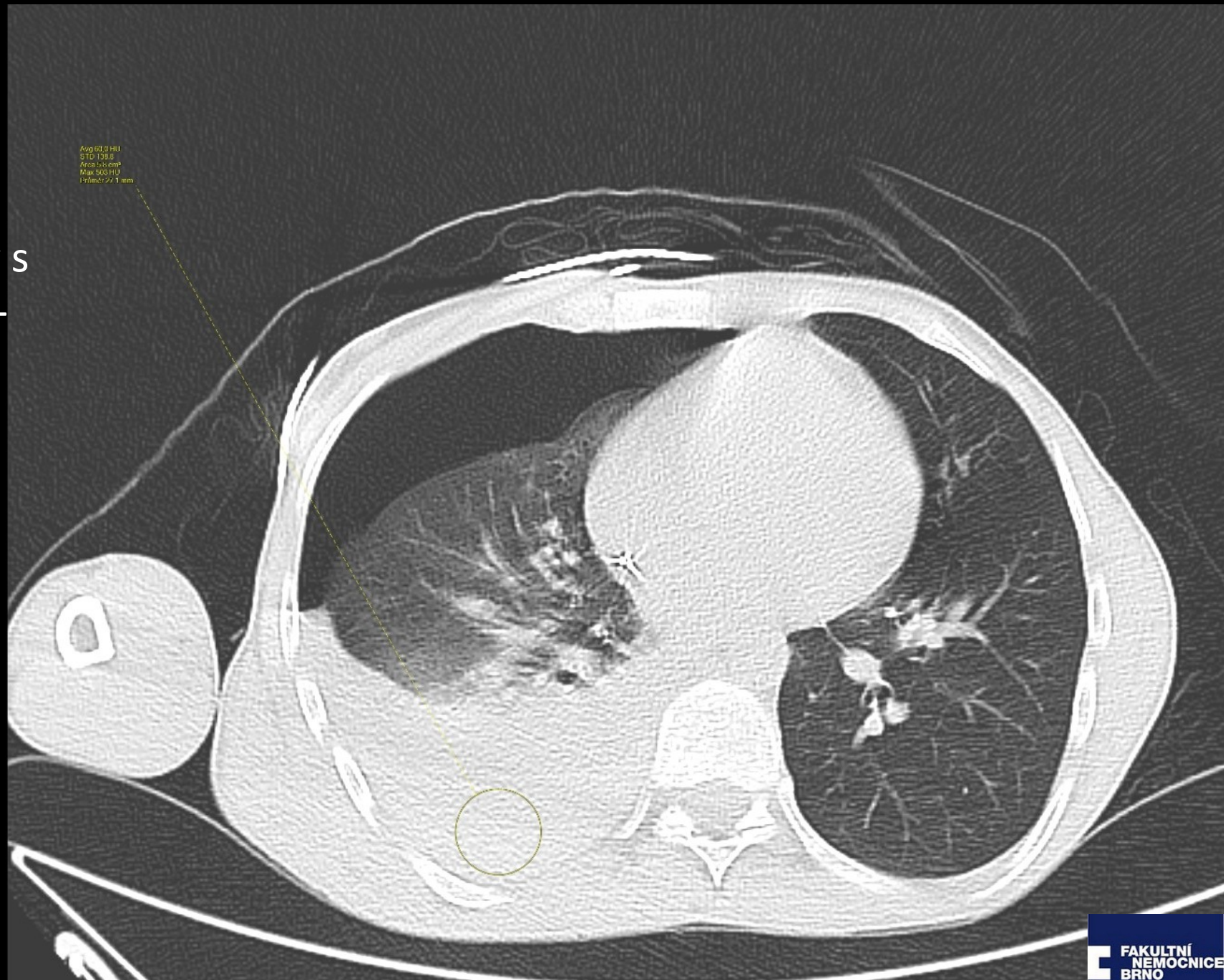
Pro nález komplikací indikována ještě ten den CT angiografie -> text žádanky

- Prosím o ct angiografii u pac. dnes provedena implantace ICD do levé podklíčkové krajiny, subpektorálně. Během výkonu komplikovaná punkce v. subclavia se zavedením sheatu do hrudníku mimo srdeční stín, poté již úspěšná punkce se zavedením elektrody do PK. Kontrolní RTG hrudníku s nálezem pneumothoraxu apikálně a fluidotohoraxu l.dx. (v.s. iatrogenní hemothorax), v kontrolním KO pokles Hbg celkově o 30g/l.
Prosíme o detekci zdroje krvácení a o posouzení ev. možnosti intervenčního řešení.

CT hrudníku plicní okno

Vpravo ventrálně lem pneumothoraxu.

Vpravo dorzálně lem tekutiny s hladinou denzit okolo 60HU – hemothorax.

CT hrudníku měkkotkáňové
okno, žilní fáze
postkontrastně

Není patný jednoznačný
extravaskulární únik
kontrastní látky a tím ani
jednoznačné zvýšení denzit
hemothoraxu

Avg: 58.5 HU
STD: 22.8
Area: 9.0 cm²
Max: 119 HU
Průměr: 32.0 mm

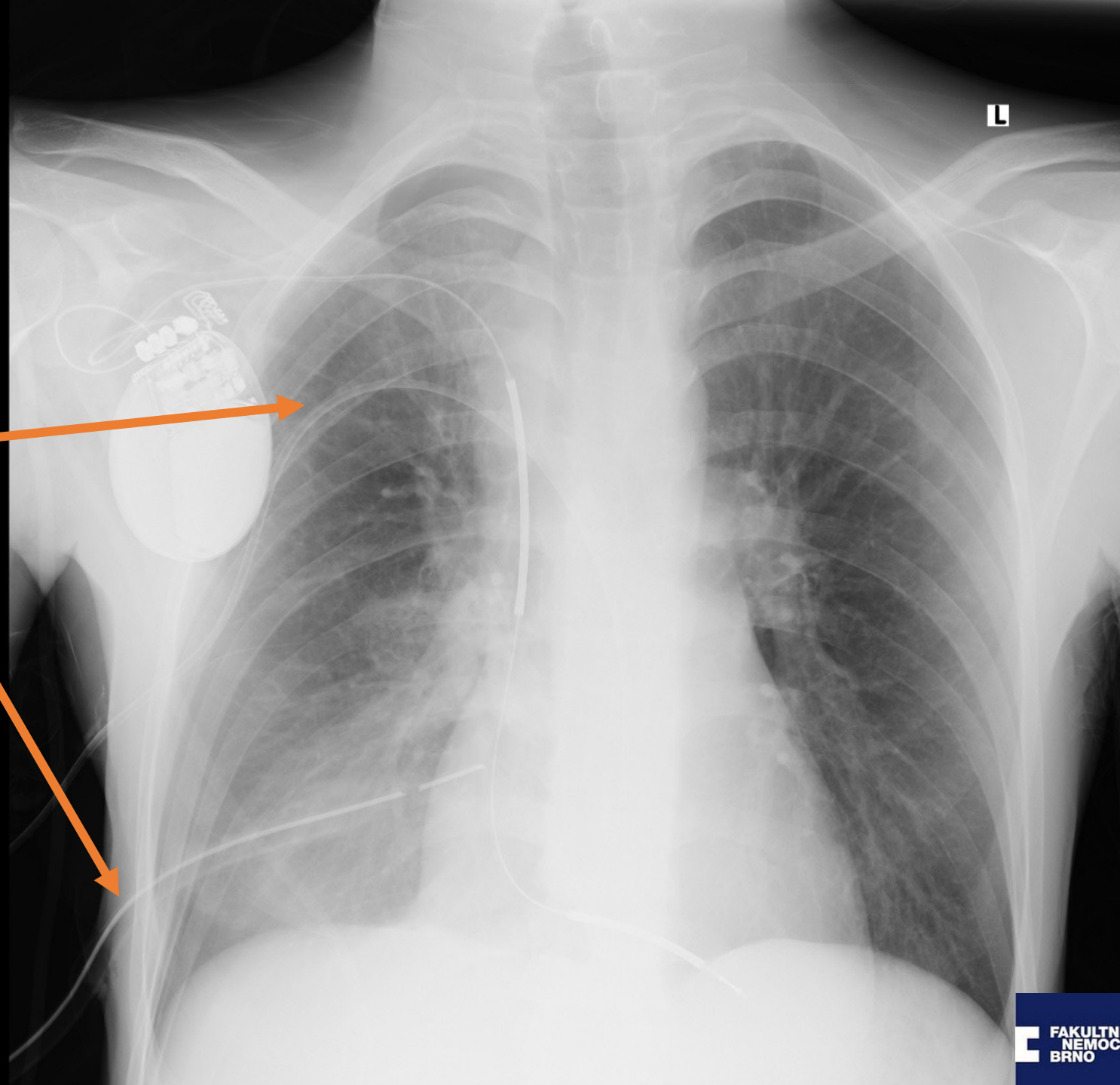
Terapeuticky zavedeny 2
hrudní drény vpravo.

RTG snímek hrudníku v předozadní
projekci

Nově 2 hrudní dreny vpravo

Parciální regrese fluidothoraxu
vpravo – zlepšení transparency
hemithoraxu

Přetrvává pneumothorax vpravo –
linie kolabované plíce z většiny v
sumaci s dorzálním průběhem 3.
žebra

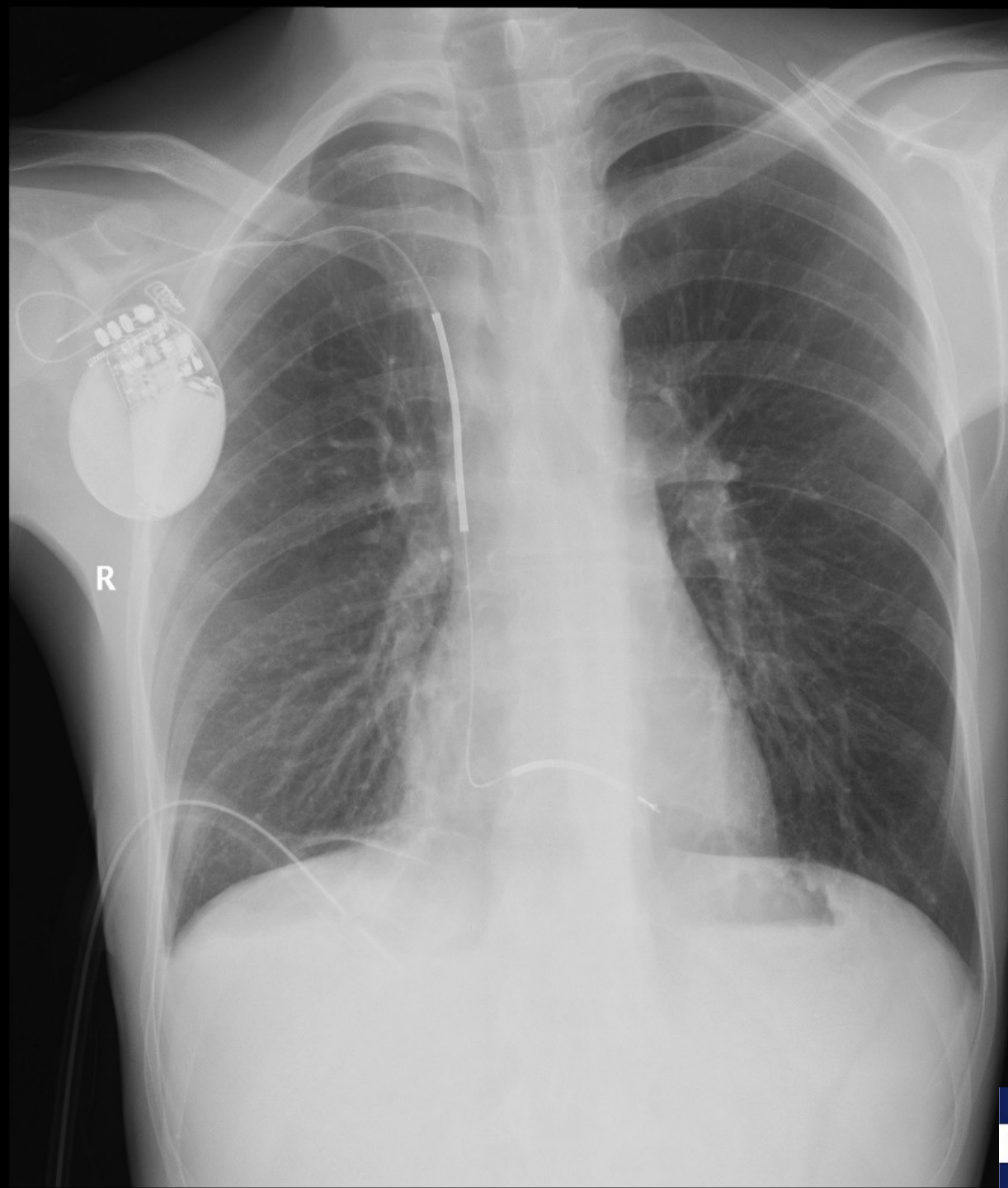

Kontrola za 2 dny po zavedení drénu a extrakci tenčího z nich

RTG snímek hrudníku v zadopřední
projekci

Hrudní dren vpravo bazálně
Bez jednoznačných známek
fluidothoraxu.

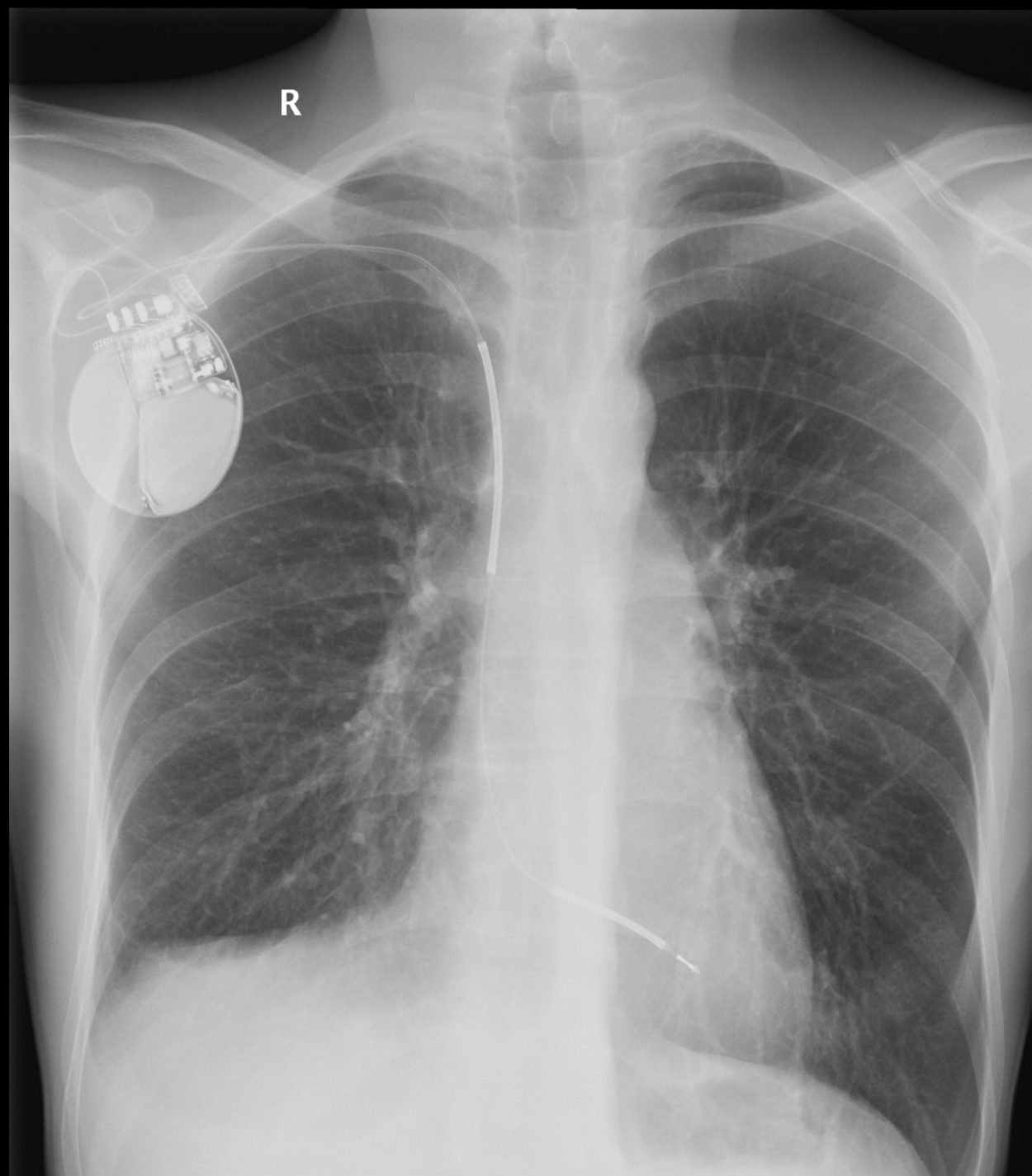
Přetrvává pneumothorax vpravo
apikálně, vzhledem k rozdílné
poloze omezené srovnání,
pravděpodobně parciální regrese

Kontrola s odstupem 3 týdnů

RTG snímek hrudníku v
zadopřední projekci

Vpravo bez známek
pneumothoraxu či
fluidothoraxu.

Závěr

- RTG snímek je metodou volby k vyloučení komplikací implantace kardiostimulátoru - pneumothorax, fluidothorax
- RTG s snímek v zadopřední a levé bočné projekci se navíc používá ke kontrole polohy stimulačních elektrod
- Na sumační RTG snímku nelze určit etiologii fluidothoraxu (zda se jedná o výpotek či krev...)
- CT je indikováno k upřesnění nálezu komplikací na RTG snímku, je schopné dle denzit určit zda se jedná o výpotek či hemothorax, lépe i prostorově určí polohu elektrod
- CT s i.v. podanou kontrastní látkou může odhalit aktivní krvácení z poraněné cévy